

27.6.2012
Eki Karlsson
Timo Tulosmaa

Aluepäällikkö Elina Stolt
Metsähallitus
PL 34
99801 Ivalo

Viite: Lausuntopyyntö

HAMMASTUNTURIN ERÄMAA-ALUEEN HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

Kiitämme saamastamme lausuntopyynnöstä.

Erämaa-alueet on perustettu alueiden erämaaluonteen säilyttämiseksi, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi sekä luonnon monipuolisen käytön ja sitä tukevien edellytysten kehittämiseksi.

Suomen Latu on 220 jäsenyhdistyksen ja niiden 77 000 jäsenen muodostama keskusjärjestö, jonka tavoitteena on liikuttaa suomalaisia. Liikkumalla ja ulkoilemalla ihmiset pysyvät fyysisesti ja psyykkisesti terveempinä. Suomen Ladun tärkeimpiä tehtäviä on ulkoilu-mahdollisuuksien edistäminen, mitä teemme valtakunnallisesti keskusjärjestönä ja paikallisesti latuyhdistyksissä. Tässä lausunnossa otamme kantaa ainoastaan Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman ulkoiluolosuhteisiin vaikuttaviin seikkoihin.

ERÄMAA-ALUE JA VYÖHYKEJAKO

Hammastunturin alue on tärkeää eräretkeilyaluetta. Retkeilyä palvelevia rakenteita siellä on vain vähän. Suomen Latu pitää tärkeänä, että erilaisia retki- ja luontokokemuksia haluaville ulkoilijoille löytyy alueita, joilla on mahdollista retkeillä itselleen sopivalla tavalla.

27.6.2012
Eki Karlsson
Timo Tulosmaa

Vyöhykejako alueeltaan pienempään retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeeseen ja suurempaan syrjävyöhykkeeseen on Hammastunturin alueella perusteltua. Erityisiä kulkurajoituksia sisältäviä alueita ei ole.

HARRASTUSMAHDOLLISUUDET

Hammastunturin erämaa-alueella ei ole rajoitettu jokamiehenoikeuksia. Siten esimerkiksi ratsastus ja pyöräily alueella ovat mahdollisia. Kiipeily matalalla ilman köysiä (boulderointi) ja muu haittaa ja häiriötä aiheuttamaton kiipeily kuuluvat jokamiehenoikeuksiin, eikä niitä voida rajoittaa ilman perusteluja. Sen sijaan pysyviä porapultteja sisältävät kiipeilyreitit alueella voivat perustua sopimuksiin.

PALVELUVARUSTUKSEN YLLÄPITO

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään, että Hammastunturin erämaa-alueen palveluvarustusta ei ole tarkoitus alueellisesti laajentaa. Olisi erittäin tärkeää, että resurssit riittäisivät olemassa olevan palveluvarustuksen ylläpitoon.

Suunnitelmassa annetaan mahdollisuus palveluvarustuksen lisäämiseen retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeellä. Vaikka alue on erämaata ja reitit on tarkoitettu eräretkeilyyn, ehdotamme, että Pahaojan polun alkuosa olisi palveluiltaan sellainen, että se soveltuisi myös lapsiperheiden päiväretkeilyyn. Lyhytkin ympyrän mallinen reitti, joka hyödyntäisi Pahaojan polkua, voisi palvella tarkoituksessa hyvin.

Geomatkailu on uusi ilmiö ja seuraamme sen kehittymistä mielenkiinnolla. Reitti ilman maastomerkeitä sopii erämaa-alueelle ja löytää varmasti oman kävijäkuntansa.

27.6.2012
Eki Karlsson
Timo Tulosmaa

LOPUKSI

Toteamme, että suunnitelmassa on käsitelty asioita hyvin, paikallista saamelaiskulttuuria, poronhoitoa ja saamelaiselinkeinoja arvostaen ja alueiden muita käyttötapoja tätä taustaa vasten heijastaen. Näiden näkökulmien tulisi vaikuttaa suunnitelmassa koko sen sisällön läpäisevinä elementteinä. Perinteisillä elinkeinoilla on keskeinen merkitys Hammastunturin alueella. Elinkeinojen kehittymismahdollisuuksia tulee tukea myös niiden luonteeseen sopivilla liikunnan ja ulkoilun kehitystoimenpiteillä.

Koneelliseen kullankaivuuseen tulisi suhtautua rajoittavasti. Retkeilijän näkökulmasta koneellinen kullankaivu on ristiriidassa erämaa-alueen luonnon koskemattomuuden kanssa. Lisäksi toiminnan maisemalliset haitat ovat merkittävät.

Eki Karlsson
SUOMEN LATU

Timo Tulosmaa
TUNTURILATU